

onderwerp: risico's nanodeeltjes
ons kenmerk: 0606-008
copie brief aan:

Aan de commissies voor: Economische Zaken;
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer; Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
Themacommissie Technologiebeleid

Den Haag, 21 juni 2006

Geachte heer / mevrouw,

Nanotechnologie, het bestuderen en manipuleren van materie op nanoschaal, wordt nationaal en internationaal gezien als een revolutionair vakgebied, dat vele nieuwe producten mogelijk gaat maken. Op dit moment bereidt het kabinet zijn visie voor op nanotechnologie. Het Rathenau Instituut vraagt in dit verband aandacht voor een belangrijk onderwerp: de mogelijke risico's van synthetische nanodeeltjes voor gezondheid en milieu.

Over deze risico's bestaat al jaren grote onzekerheid. Het Rathenau Instituut heeft daarom begin 2004 de risico's van synthetische nanodeeltjes op de beleidsagenda gezet in een eerste workshop. Destijds werd gesteld dat "het verwaarlozen van toxicologisch onderzoek een tijdbom kan leggen onder de opkomende nanotechnologie-industrie". In december 2004 werd dan ook aan de Themacommissie Technologiebeleid meegedeeld dat een inhaalslag in dit onderzoek hard nodig is om nanomaterialen op een verantwoorde wijze op de markt te introduceren, regelgeving aan te passen en vertrouwen bij het publiek te winnen. Sindsdien hebben ook commissies van de KNAW, het RIVM en recent de Gezondheidsraad een dergelijk signaal afgegeven.

Een volgende bijeenkomst van het Rathenau Instituut was de workshop: 'Milieu- en gezondheidsrisico's van nanodeeltjes – naar een prudent beleid' op 9 mei jongstleden (zie bijlage). Uit de workshop blijkt dat de overheid geen tijd meer te verliezen heeft om een duidelijke strategie te ontwikkelen voor de opbouw van kennis over nanotoxicologie. Wanneer de overheid nu geen zichtbare inspanningen onderneemt, is de kans groot dat het vertrouwen van zowel maatschappelijke organisaties als de industrie zal afnemen. Bovendien kunnen incidenten de nu nog prille publieke meningsvorming over nanotechnologie negatief beïnvloeden.

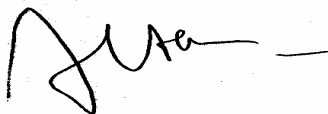
Naar verwachting zal door het gebrek aan nanotoxicologische kennis ook in de komende jaren nog veel onzekerheid over de risico's van synthetische nanodeeltjes blijven bestaan. In dat verband is tijdens de workshop de toepassing van het

voorzorgprincipe besproken. Het blijkt dat de uitwerking van dit principe overleg zal vergen met belanghebbende partijen, zoals bedrijfsleven, vakbonden, milieu- en consumentenorganisaties. Tot dusverre missen veel van deze organisaties echter de benodigde expertise op het gebied van nanotoxicologie. Het is daarom aan te raden dat vanuit het beleid ook aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden waarop deze organisaties de benodigde expertise kunnen ontwikkelen.

Samenvattend blijkt uit de workshop dat in de afgelopen jaren vanuit het beleid vooral veel aandacht is geweest voor de kansen van nanotechnologie. Zonder aandacht voor risico's bestaat evenwel het gevaar dat deze kansen niet kunnen worden benut. Om een goede discussie mogelijk te maken is het daarom nodig dat ook in het overheidsbeleid kansen en risico's als twee zijden van dezelfde medaille behandeld worden.

Tenslotte wil ik u graag berichten dat het Rathenau Instituut meerdere projecten uitvoert over nanotechnologie. Wanneer daartoe aanleiding is zal het instituut het parlement verder informeren over de resultaten van deze projecten.

Met vriendelijke groet,

Mr. Drs. Jan Staman
Directeur Rathenau Instituut

Bijlage: Verslaglegging workshop 9 mei 2006: "Milieu- en gezondheidsrisico's van nanodeeltjes – naar een prudent beleid"